

det viste sig allerede meget tidligt, at Jernbanens Benyttelse var større end de Apparater, man havde til Raadighed, kunde udføre; der viste sig Trang til Udvidelse af Jernbanestationerne, Trang til Anskaffelsen af flere Besordringsmidler og saa fremdeles. Det syntes da, at Banen meget snart vilde have forrentet sig. Men, naar man ved at sammenligne det sidst forløbne Aar med det tidligere, finder en Tilbagegang, en Tilbagegang, som den ærede Ordfører meget udførlig har dvælet ved, saa kan jeg ikke undlade at ytre min Forundring over, at han ikke med et eneste Ord har berørt, hvad den sandsynlige Grund til denne Tilbagegang er. Jernbanen staaer jo ikke som Noget, der er isoleret fra alle andre Forhold i Landet; den lever i alt Væsentligt af Handel og Omsætning. Anledningen til den Standsning i Handel og Omsætning, som er indtraadt i sidste Aar, er os jo alle tilstrækkelig bekendt; Pengestriften har medført en meget betydelig Standsning i saa Henseende. Handlende her paa Sjælland, der, vel at mærke, fore ordentligt Regnskab og regelmæssig opgjøre deres Bøger, have forsikret mig, at, naar de sammenligne Maanederne iaar med de tilsvarende i forrige Aar, viser der sig kun en Omsætning af omtrent det Halve. Dersom det staaer sig saaledes for de Handlende, saa er det jo saare begribeligt, at denne Tingenes Tilstand maa have udøvet en betydelig Indflydelse paa Jernbanen, og der kunde da maaskee snarest være Anledning til, at undre sig over, at Indtægten ikke er gaaet mere tilbage, end Tilfældet har været. Ordne Forholdene sig atter, da mener jeg, der er den bedste Udsigt til, at Jernbanen ikke vil behøve noget Tilskud.

Der er af den sidste ærede Taler (Klee) gjort gjældende, at man ved Administrationen af Jernbanen burde følge en heel anden Vej end den, man nu har fulgt; den ærede Rigsdagsmand gav imidlertid Bestyrelsen det bedste Studsmaal for dens Dygtighed og gode Villie, og det bliver da vel saa kun enkelte Punkter, med Hensyn til, hvilke der kunde være Tale om at gjøre Forandringer. Han ansøgte i saa Henseende et Rattetog. Jeg troer ikke, det vilde være heldigt, om vi her vilde gaae ind

paa at drøfte Hensigtsmæssigheden af et saadant; den ærede Rigsdagsmand har jo imidlertid før fremsat denne sin Tanke offentlig paa Brent, han har ogsaa af rette Vedkommende mødt de Indsigelser, som fra Jernbanebestyrelsens Standpunkt maatte fremsættes mod dette Forslag, og disse Indsigelser gik ud paa, at et Rattetog rimeligvis vilde fremkalde en større Underbalance end den allerede eksisterende. Dertil tog den ærede Rigsdagsmand ikke Hensyn i sit Foredrag, og jeg maa tilstaae, at det forundrer mig, at han ikke gjorde det. Hvad angaaer det andet Middel, han har foreslaaet for at sørge Indtægten, en Medsættelse af Taxterne, saa indrømmer jo den ærede Taler selv, at det ikke vilde bevirke et ringere Tilskud, men at det, om jeg ikke misforstod ham, endog i en Række af Aar vilde medføre et forøget Tilskud; det er jo altsaa ikke den Vej, den ærede Rigsdagsmand har viist, som man skal staae ind paa for at komme bort fra et større Tilskud til Jernbanen. (Klee: Jo!) Der er en Principforskel mellem den ærede Rigsdagsmand og Jernbanebestyrelsen; saavidt jeg skønner, staaer Finantsudvalget i saa Henseende paa Jernbanebestyrelsens Side. (Klee: Nej!) Jeg mener Jo! Paa den ene Side tænker man sig Banens Drift saaledes, at den directe kan betale sig, og hvad der af Finantsudvalget klages over, er jo, at den ikke directe betaler sig, derfor maae vi yde Tilskud; derfor skønner jeg ikke rettere, end at Jernbanebestyrelsen og Finantsudvalget have samme Formaal. En anden Driftsplan vil fremkomme ved at beregne Jernbanens Virksomhed efter den indirecte Gaavn, den kunde stifte, og, ville vi gaae den Vej som den sidste ærede Taler, saa maae vi ikke klage over, at der skal ydes Tilskud.

Ischærning: Det er naturligtvis paa ingen Maade undsluppet Udvalgets Opmærksomhed, at de Conjunctioner, der for et Par Aar siden have fundet Sted, ikke vare de almindelige, men vare kunstige og overordentlig unaturlige; de havde for en kort Tid opfriet Jernbanens Indtægt til en saadan, som den ikke med Rimelighed kunde vente at beholde under ordinaire Forhold, og Udvalget har troet at maatte erkjende, at de Indtægter, der